

Zasady ogólne - pojęcie

- Są to przepisy wyjęte niejako przed nawias – wspólne dla całości postępowania administracyjnego. Mają:
 - Obowiązywać we wszystkich stadiach postępowania
 - Stanowiąc wiążącą wytyczną dla stosowania wszystkich przepisów Kodeksu
- Zasady ogólne nie wprowadzają żadnych nowych, samoistnych instytucji, lecz są realizowane przez istniejące już instytucje
- Mogą stanowić istotne źródło dla wskazań interpretacyjnych
- Mogą służyć wypełnianiu ewentualnych luk w obrębie KPA
- Zasady ogólne wpływają nie tylko na kształt postępowania administracyjnego, lecz także na kształt stosunków materialnoprawnych, np. przy stosowaniu norm uznaniowych należy brać pod uwagę art. 7 i art. 7a k.p.a. nakazujące branie pod uwagę interesu społecznego i słusznego interesu obywateli oraz rozstrzyganie wątpliwości na korzyść strony.
- Zasady ogólne są normami prawnymi, zatem ich naruszenie traktowane jest jako naruszenie prawa. Naruszenie zasad ogólnych może powodować:
 - Wadliwość decyzji administracyjnej zagrożoną sankcją wzruszalności (art. 145, art. 154, art. 155 k.p.a.) lub nieważności (art. 156 § 1 k.p.a.)
 - Odpowiedzialność odszkodowawczą (np. art. 12 § 1 w zw. z art. 38 k.p.a.)
 - Odpowiedzialność dyscyplinarną pracownika organu administracji publicznej

System zasad obowiązujących w postępowaniu administracyjnym

- Na system zasad obowiązujących w postępowaniu administracyjnym składają się:
 - Zasady prawne wypływające z Konstytucji RP
 - Zasady prawa przyjęte w prawie Unii Europejskiej i w prawie międzynarodowym
 - Zasady prawa wypracowane w doktrynie prawa stanowiące uogólnienie rozwiązań prawnych
 - Zasady ogólne uregulowane w art. 6 – art. 16 k.p.a.

Szczególne znaczenie przy wykładni przepisów prawa mają wartości przyjęte w preambule KRP, takie jak: prawda, sprawiedliwość, rzetelność, sprawność działania instytucji publicznej

Naczelne konstytucyjne zasady postępowania administracyjnego

- Zasada demokratycznego państwa prawnego (art. 2 KRP):
 - Prawo do procesu
 - Prawo do sądu
 - Zasada poszanowania praw nabytych
- Zasada praworządności (art. 7 KRP)
- Zasada proporcjonalności (art. 31 ust. 3 KRP)
- Zasada równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 KRP)
- Prawo do sprawiedliwego, jawnego i szybkiego procesu (art. 45 ust. 1)
- Prawo do ochrony dóbr osobistych (art. 51 KRP)
- Prawo wnoszenia skarg, petycji i wniosków do organów władzy publicznej (art. 63 KRP)
- Zasada dwuinstancyjności postępowania administracyjnego (art. 78 KRP)
- Powszechność obowiązku ponoszenia podatków (art. 84 KRP)

Znaczenie prawne Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

- Prawo do procesu – art. 6 ust. 1 EKPC
- Prawo do szybkiego rozpoznania sprawy – art. 6 ust. 1 EKPC
- Prawo do niezwłocznej i szczegółowej informacji prawnej (art. 6 ust. 3 lit. a EKPC)
- Prawo do dysponowania odpowiednim czasem i możliwościami dla przygotowania obrony (art. 6 ust. 3 lit. b EKPC)
- Prawo do aktywnego udziału w postępowaniu dowodowym osobiście lub przez ustanowionego pełnomocnika (art. 6 ust. 3 lit. c EKPC)

Prawo Unii Europejskiej (Karta Praw Podstawowych)

- KPP ma moc taką samą jak Traktaty

Art. 41.1. Każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii.

2. Prawo to obejmuje:

a) prawo każdego do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte indywidualne środki mogące negatywnie wpłynąć na jego sytuację;

b) prawo każdego do dostępu do akt jego sprawy, przy poszanowaniu uprawnionych interesów poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej;

c) obowiązek administracji uzasadniania swoich decyzji.

- Rozwiązania przyjęte w k.p.a. odpowiadają również Europejskiemu Kodeksowi Dobrej Administracji

Zasady przyjęte w prawie cywilnym a zasady ogólne postępowania administracyjnego

- W postępowaniu administracyjnym nie ma podstaw prawnych do stosowania zasad prawa przyjętych w prawie cywilnym
- „Art. 6 i art. 7 k.p.a. wykluczają stosowanie zasad współżycia społecznego w postępowaniu administracyjnym [...]” – wyrok NSA z dnia 18.12.1984 r., SA/Po 1028/84

Przykłady zasad prawnych wypracowanych przez doktrynę

- Zasada domniemania prawidłowości decyzji administracyjnej – art. 16 § 1 w zw. z rozwiązaniami trybów nadzwyczajnych
 - Decyzja pozostając w obrocie prawnym wiąże zarówno strony/stronę jak i organy administracji publicznej
 - Decyzja, po jej doręczeniu pozostaje w mocy, dopóki w trybie regulowanym przepisami prawa nie zostanie wyeliminowana z obrotu prawnego przez jej wzruszenie lub stwierdzenie nieważności.

Klasyfikacja zasad postępowania administracyjnego według J. Borkowskiego

- zasady wyznaczające i wyrażające ideę stosowania prawa przez organy administracji publicznej, sprowadzające się do idei praworządnej decyzji stosowania prawa (**zasady idei stosowania prawa**)
 - pierwotne
 - zasada praworządności działania organu administracji publicznej i dbałości o praworządne działania wszystkich stron oraz uczestników postępowania (art. 6 i 7),
 - zasada prawdy obiektywnej (art. 7),
 - zasada uwzględniania w postępowaniu i przy załatwianiu sprawy interesu społecznego i słusznego interesu jednostki (art. 7*in fine*),
 - zasada czynnego udziału stron w postępowaniu (art. 10)
 - pochodne
 - zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów państwowych (art. 8),
 - zasada dwuinstancyjności postępowania (art. 15),
 - zasada trwałości decyzji administracyjnej (art. 16 § 1),
 - zasada sądowej kontroli decyzji administracyjnej (art. 16 § 2);
- zasady techniczno-procesowe oraz kultury administrowania
 - zasady techniczno-procesowe
 - zasada szybkości i prostoty postępowania (art. 12),
 - zasada pisemności (art. 14)
 - zasady kultury administrowania
 - zasada wpływu wychowawczego na obywateli (art. 8*in fine*),
 - zasada przekonywania (art. 11),
 - zasada udzielania informacji faktycznej i prawnej stronom, a także uczestnikom postępowania (art. 9),
 - zasada ugodowego załatwiania spraw stron o spornych interesach (art. 13)

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada praworządności] – art. 6 k.p.a.

Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasady: kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem prawa w postępowaniu; prawdy obiektywnej; uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli] – art. 7 k.p.a.

W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada rozstrzygania wątpliwości interpretacyjnych] – art. 7a k.p.a.

§ 1. Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się:

1) jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;

2) w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada rozstrzygania wątpliwości interpretacyjnych] – art. 7a k.p.a.

„...wątpliwości te są rozstrzygane na **korzyść strony...**”

„**Korzyść strony**” należy rozumieć jako optymalne dla niej rozwiązanie prawne spośród tych, które zarysowały się w trakcie wykładni przepisu

Jaki wynika należy uznać za korzystny?

- Taki, o którym decyduje stanowisko strony, wynikające z treści jej żądania lub wskazane w toku postępowania, nie zaś dowolna ocena organu.

Wyłączenia stosowania zasady *in dubio pro liberate*

§ 1. Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, **chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.**

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się:

- 1) **jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;**
- 2) **w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych.**

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada adekwatności, proporcjonalności] – art. 7b k.p.a.

„W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy”.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasady: pogłębiania zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej; proporcjonalności, bezstronności; równego traktowania;] – art. 8 § 1 k.p.a.

Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

[Zasada pewności prawa] – art. 8 § 2 k.p.a.

Organy administracji publicznej bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada obowiązku organów udzielania informacji faktycznej i prawnej] – art. 9 k.p.a.

Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada czynnego udziału strony w każdym stadium postępowania] – art. 10 k.p.a.

- § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
- § 2. Organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w § 1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.
- § 3. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada przekonywania] – art. 11 k.p.a.

Organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada szybkości i prostoty postępowania] – art. 12 k.p.a.

§ 1. Organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

§ 2. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada ugodowego załatwiania spraw] – art. 13 k.p.a.

- § 1. Organy administracji publicznej w sprawach, których charakter na to pozwala, dążą do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności przez podejmowanie czynności:
 - 1) skłaniających strony do zawarcia ugody, w sprawach, w których uczestniczą strony o spornych interesach;
 - 2) niezbędnych do przeprowadzenia mediacji.
- § 2. Organy administracji publicznej podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, a w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada pisemności] – art. 14 k.p.a.

§ 1. Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570), doręczanego środkami komunikacji elektronicznej.

§ 2. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2017 r. poz. 1219 oraz z 2018 r. poz. 650) lub za pomocą innych środków łączności, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji. (zob art. 39(1) k.p.a.)

Art. 14 § 2 – czy funkcjonuje?

Wrocław, dnia.....

Doktorant..... roku w roku akad.

Kierunek

Nr albumu

Forma studiów: ☐ stacjonarne ☐ niestacjonarne

Wnoszę o doręczanie mi decyzji w postępowaniu przed organem I instancji w sprawie o przyznanie świadczeń pomocy materialnej za pomocą środków komunikacji elektronicznej – USOSweb. Powiadomienia zostaną przesłane na moje indywidualne konto pocztowe z wykorzystaniem uczelnianej poczty elektronicznej (zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 *Regulaminu studiów doktoranckich w Uniwersytecie Wrocławskim*)

.....
(własnoręczny podpis doktoranta)

Art. 14 § 2 w zw. z art. 39(1) k.p.a. na WPAiE UWr

Śr 26-09-2018 14:21

katarzyna.klos@uwr.edu.pl

Decyzja elektroniczna

Do Katarzyna Kłos

Szanowni Państwo,

Bardzo proszę wypełnić dokument z załącznika dotyczący przesłania decyzji administracyjnej w sprawie przyznania stypendium drogą elektroniczną i dostarczyć do Sekcji Pomocy Materialnej wraz z wnioskiem o stypendium do 5.10.2018 r.

Osoby, które już złożyły wniosek o stypendium mogą w/w wypełniony dokument wrzucić do skrzynki obok pokoju nr 2.

Pozdrawiam,

mgr Katarzyna Kłos

Sekcja Pomocy Materialnej

Uniwersytet Wrocławski

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada umożliwiania dokonywania oceny działania urzędów kierowanych przez organy administracji publicznej] – art. 14a k.p.a.

Organy administracji publicznej umożliwiają stronom ocenę działania urzędów kierowanych przez te organy, w tym pracowników tych urzędów.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasada dwuinstancyjności] – art. 15 k.p.a.

Postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej.

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

[Zasady: trwałości ostatecznych decyzji administracyjnych; prawa skargi na decyzje administracyjne do sądu administracyjnego; pojęcie decyzji prawomocnej] – art. 16 k.p.a

§ 1. Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

§ 2. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

§ 3. Decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu, są prawomocne.

Jakie zasady zostały tutaj (nie)zrealizowane?

<https://youtu.be/GxLXGoEFc8Q?t=17s>

Aforyzm na dziś

„Zwyciężać mogą Ci, którzy wierzą, że mogą”.

Wergiliusz